

UPPSALA
UNIVERSITET

Kurskod: 3FC002

Biofysikalisk kemi med Matematik, 9 hp

Apotekarprogrammet HT 2021

Kursansvarig

Magnus Bergström

Telefon: 018 471 41 26

E-mail: magnus.bergstrom@ilk.uu.se

KURSMÅL

Delkursen Matematik (2.5 hp)

Efter fullgjord delkurs ska studenten kunna:

- bestämma enkla gränsvärden
- tillämpa deriveringsregler för funktioner av en respektive flera variabler
- tillämpa integralkalkylens huvudsats för elementära och sammansatta funktioner
- lösa variabelseparerbara differentialekvationer samt linjära differentialekvationer av 1:a ordningen

Delkursen Biofysikalisk kemi (6.5 hp)

Efter fullgjord delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa kunskaper om olika typer av molekylära energier och intermolekylär växelverkan
- tillämpa termodynamikens huvudsatser på system relevanta för farmaceutiska och biovetenskapliga områden
- tillämpa kunskaper om fasjämvikter för rena ämnen
- tillämpa kunskaper om lösningars termodynamik samt fysikaliska och kemiska egenskaper
- tillämpa kunskaper om kemiska reaktioners hastighet och reaktionsordning samt tolka dessa begrepp i termer av molekylära egenskaper
- ställa upp och lösa hastighetsekvationer för elementarreaktioner och enkla reaktionsmekanismer
- tillämpa kunskaper för olika typer av molekylär spektroskopi, diffraktion och andra experimentella metoder relevanta inom det farmaceutiska och biovetenskapliga områden
- lösa kvantitativa problem med hjälp av beräkningar och diagram inom kursens olika moment
- bestämma fysikaliska storheter från experimentella data
- tillämpa kunskaper i biofysikalisk kemi genom att utföra experimentellt kemiskt laboratoriearbete

KUR SINNEHÅLL OCH SCHEMA

	Innehåll	Tid	Läsanvisningar
	Introduktion	11/10, 9-10	
M1	Funktioner och gränsvärden	11/10, 10-12	Kap 1.5-1.6, 3.1, 3.3, 4.1-4.5, 5.2, 5.4
M2	Derivata och deriveringsregler	12/10, 10-12	Kap 6.1-6.4, 6.7
B1	Ideala gaser, molekylära energier, Boltzmannfördelning	12/10, 13-15	APC: Prologue, 1A, 2A.2a, 13A.2
M3	Flervariabelfunktioner, partiella derivator, partiella differentialekvationer	13/10, 10-12	Kompendium
B2	Molekylär växelverkan	13/10, 13-15	APC: 1C.1, 14A-B
BS1, Grupp A	Molekylära energier och molekylär växelverkan	14/10, 8-12, B7:111a	
MÖ1, Grupp B	Derivata, flervariabelfunktioner	14/10, 10-12, C8:321	Ex. 33, 51, 57, 90, 91, 98
BS1, Grupp C	Molekylära energier och molekylär växelverkan	14/10, 13-17, B7:111a	
MÖ1, Grupp A	Derivata, flervariabelfunktioner	14/10, 13-15, A7:103	Ex. 33, 51, 57, 90, 91, 98
BS1, Grupp B	Molekylära energier och molekylär växelverkan	15/10, 9-13, A1:106b	
MÖ1, Grupp C	Derivata, flervariabelfunktioner	15/10, 10-12, A7:115	Ex. 33, 51, 57, 90, 91, 98
M4	Integraler, integralkalkylens fundamentalsats, integrationsmetoder	18/10, 10-12	Kap 9.1-9.3, 10.1-10.4
B3	1:a huvudsatsen, inre energi, entalpi, arbete och värme	18/10, 13-15	APC: 2A-B, 2D.1-3
M5	Integrationsmetoder, generaliserade integraler, tillämpningar	19/10, 8-10	Kap 10.7, 12.3, 12.4
B4	2:a huvudsatsen, entropi, fri energi	19/10, 10-12	APC: 3A.1-2, 3A.3c, 3D1-2a
BS2, Grupp B	Termodynamikens huvudsatser	20/10, 8-12, A7:115	
MÖ2, Grupp C	Integraler	20/10, 10-12, B7:113a	Ex. 117, 121, 126, 142, 151

BS2, Grupp A	Termodynamikens huvudsatser	20/10, 13-17, A1:106b	
MÖ2, Grupp B	Integraler	20/10, 13-15, A7:115	Ex. 117, 121, 126, 142, 151
BS2, Grupp C	Termodynamikens huvudsatser	21/10, 9-13, A1:106b	
MÖ2, Grupp A	Integraler	21/10, 13-15	Ex. 117, 121, 126, 142, 151
M6	Ordinära differential-ekvationer	22/10, 10-12	Kap 13.1-13.6
R1, Grupp B	Matematik	22/10, 13-15, A1:106b	
B5	Fasjämvikter för rena ämnen, fasdiagram	25/10, 10-12	APC: 4A-B
R1, Grupp C	Matematik	25/10, 13-15, A3:117a	
B6	Kemisk potential, ideala och icke-ideala lösningar	26/10, 10-12	APC: 5A.2-3, 5B.1
R1, Grupp A	Matematik	26/10, 13-15, A3:117a	
	Laborationsintroduktion	26/10, 15-16, B21	
B7	Idealt utspädda lösningar, aktivitet, kolligativa egenskaper	27/10, 10-12	APC: 5B.2, 5F.1-2
MÖ3, Grupp A	Ordinära differential-ekvationer	27/10, 13-15, A1:106b	Ex. 161, 167, 180, 186
PU2 Workshop, Grupp C		27/10, 13-17, A6:001	
PU2 Workshop, Grupp A		28/10, 8-12, A6:001	
MÖ3, Grupp B	Ordinära differential-ekvationer	28/10, 10-12, A1:106b	Ex. 161, 167, 180, 186
PU2 Workshop, Grupp B		28/10, 13-17, A6:001	
MÖ3, Grupp C	Ordinära differential-ekvationer	28/10, 13-15	Ex. 161, 167, 180, 186
B8	Elektrolytlösningar, elektrokemisk drivkraft för membrantransport	29/10, 8-10	APC: 5F.4, 16B.2
B9	Reaktionshastighet, reaktionsordning	1/11, 8-10	APC: 17A-B
BS3, Grupp C	Fasjämvikter och lösningars egenskaper	1/11, 11-15, A1:106b	
B10	Reaktionsmekanismer	2/11, 8-10	APC: 17C, 17E
BS3, Grupp B	Fasjämvikter och lösningars egenskaper	2/11, 11-15, A1:106b	

B11	Reaktioners temperaturberoende, kollisionsteori, enzymkinetik	3/11, 8-10	APC: 17D, 17F.3, 18A.1
BS3, Grupp A	Fasjämvikter och lösningars egenskaper	3/11, 11-15, B7:111a	
B12	Molekylär spektroskopi: IR	4/11, 8-10	APC: 11A.1, 11C.1-2
BS4, Grupp B	Reaktionskinetik	5/11, 9-13, A7:103	
B13	Molekylär spektroskopi: UV-VIS, NMR Spridningstekniker: Ljusspridning och röntgendiffraktion	8/11, 8-10	APC: 11F1, 12A1, 15A-B.1b
BS4, Grupp A	Reaktionskinetik	8/11, 11-15, C8:321	
BS4, Grupp C	Reaktionskinetik	9/11, 11-15, A7:103	
R2, Grupp A	Matematik	11/11, 8-10, A1:106b	
R2, Grupp B	Matematik	11/11, 10-12, A1:106b	
R2, Grupp C	Matematik	11/11, 13-15, A1:106b	
	Tentamen Matematik	12/11, 8-12	
	Muntlig redovisning Grupp B	15/11, 8-12, C8:317	
	Muntlig redovisning Grupp C	15/11, 8-12, C8:321	
	Muntlig redovisning Grupp A	15/11, 13-17, C8:321	
Frågestund	Biofysikalisk kemi	16/11, 10-12, A1:111a	
Räknestuga	Biofysikalisk kemi	16/11, 13-15, A7:111	
	Tentamen Biofysikalisk kemi	19/11, 8-14	

M = Föreläsning Matematik

B = Föreläsning Biofysikalisk kemi

MÖ = Lektion Matematik

R = Räknestuga/frågestund

BS = Seminarium biofysikalisk kemi

APC = Atkin's Physical Chemistry

LÄRARE

Föreläsare, övnings- och seminarielärare:

Johan Gråsjö

Magnus Bergström

Laborationshandledare:

Ellen Brunzell

Julia Parlow

KURSLITTERATUR

Matematik:

Naturlig Matematik, I Sigstam, S Rodhe, Studentlitteratur, ISBN: 91-44-02030-9 LIBRIS-ID: 10220038

Kompendium i flervariabelfunktioner

Kompendium med räkneuppgifter

Biofysikalisk kemi:

Atkin's Physical Chemistry (Atkins & de Paula),

Oxford University Press, 2017, ISBN 978-0-19-876986-6

Kompendium med övningsexempel i termodynamik och fasjämvikter

Kompendium med övningsexempel i kinetik och molekylära energier

KURSADMINISTRATION

Sandra Bratt och William Locancic, kursadmin@ilk.uu.se

Kurskansli: A5: Plan 3, trapphus A

LABORATIONSKURS

Laborationskursen utgör en separat delkurs och består av följande moment

1. Fryspunktsnedsättning
2. Elektrolytlösningars termodynamik

För godkänd laborationskurs krävs utförande av laboration (obligatorisk närvaro). Detaljerad information om laborationskursen ges vid obligatorisk laborationsgenomgång.

SEMINARIER OCH BONUSYSTEM

I samband med varje seminarium i Biofysikalisk kemi (BS) får studenterna arbeta parvis med problemuppgifter. Varje godkänt seminarium ger 2 bonuspoäng som kan tillgodoräknas på tentamen i Biofysikalisk kemi. Maximalt kan man således få totalt 8 bonuspoäng. Totalpoängen på tentamen kan dock ej överskrida 60 p. Tillgodoräknande av bonuspoäng är giltiga HT21 och VT22 (dvs sammanlagt fyra tentamenstillfällen).

Seminarierna är indelade i följande moment

1. Molekylära energier och växelverkan
2. Termodynamikens huvudsatser
3. Fasjämvikter och lösningars egenskaper
4. Reaktionskinetik

Seminarieuppgifterna delas ut på plats i samband med seminarierna. Gruppindelning på seminarierna sker i lektionssalen. Ta med kursbok, föreläsningsanteckningar, linjal och miniräknare till dessa tillfällen. Sen ankomst kan innebära att man inte får delta i seminariet!

EXAMINATION

Kursen avslutas med skriftliga tentamina i respektive delkurs Matematik (12 november) och Biofysikalisk kemi (19 november). Omtentamina ges 23/12 (matematik) och 15/1 (biofysikalisk kemi).

Matematik

Tentamen består av fem uppgifter. Maximal poäng på tentamen är 25 p. För godkänd tentamen krävs minst 15 p och för betyget väl godkänt krävs minst 20 p. Tillåtna hjälpmedel på tentamen är formelsamling (medföljer tentamen).

Biofysikalisk kemi

Tentamen består av fyra uppgifter som vardera kan ge maximalt 15 poäng. Maximal poäng på tentamen är 60 p. För godkänd tentamen krävs minst 36 p och för betyget väl godkänt krävs minst 48 p. Tillåtna hjälpmedel på tentamen är miniräknare, formelsamling och *SI Chemical Data* (båda senare medföljer tentamen).

För betyget väl godkänt på helkurs krävs minst en sammanlagd poängsumma av 68 p på de två deltentamina.